

MESTO KOŠICE
ÚTVAR HLAVNÉHO KONTROLÓRA MESTA KOŠICE
Trieda SNP 48/A, 040 11 KOŠICE

V Košiciach 30. 05. 2023

S P R Á V A
o činnosti hlavného kontrolóra mesta Košice
od VI. riadneho zasadnutia Mestského zastupiteľstva v Košiciach

Správa je predkladaná v zmysle § 18f ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov za obdobie od predchádzajúceho riadneho zasadnutia Mestského zastupiteľstva v Košiciach konaného dňa 14. 03. 2023.

A Kontrolná činnosť

- Bytový podnik mesta Košice, s. r. o., Južné nábrežie 13, Košice,
- Kontrola dodržiavania Zásad hospodárenia s majetkom mesta pri nakladaní s bytmi,
- Kontrola stavu neuhradených pohľadávok a ich vymáhania,
- Základná umelecká škola Márie Hemerkovej, Hlavná 68, Košice.

B Zhrnutie kontrolnej činnosti

➤ **Bytový podnik mesta Košice, s. r. o., Južné nábrežie 13, Košice**

Kontrolou plnenia opatrení prijatých na nápravu nedostatkov bolo zistené, že šesť opatrení bolo splnených, jedno bolo nesplnené, dve boli čiastočne splnené a jedno bolo splnené po termíne.

➤ **Kontrola dodržiavania Zásad hospodárenia s majetkom mesta pri nakladaní s bytmi**

Kontrola bola vykonaná v Bytovom podniku mesta Košice, s. r. o., Južné nábrežie 13, Košice (ďalej len „BPMK“) a na Magistráte mesta Košice, Trieda SNP 48/A, Košice (ďalej len „ÚHK“).

Kontrolou spisov týkajúcich sa bytov v domoch so zmiešaným vlastníctvom vyčlenených na účely prechodného ubytovania osôb bolo zistené, že nedošlo k zmene oproti stavu z poslednej kontroly vykonanej Útvárom hlavného kontrolóra mesta Košice (ďalej len „ÚHK“). Mesto neprehodnotilo počet vyčlenených bytov, nezmenilo znenie nájomných zmlúv z doby neurčitej na dobu určitú (15 bytov je stále prenajatých na dobu neurčitú) a výška nájomného nepokrýva náklady na fond opráv a správcovské poplatky (poplatok vyplatený mestom BPMK a správcovskej spoločnosti, v ktorej správe je daný bytový dom). Mesto nemá vplyv na činnosť správcovskej spoločnosti v domoch so zmiešaným vlastníctvom. Rozhodnutia o pridelení bytov na základe osobitného záujmu mesta nie sú naďalej dostatočne odôvodnené a v znení § 98 ods. 5 Štatútu mesta Košice mesto nezadefinovalo, čo presne považuje za „osobitný záujem“ pri pridelení bytov.

Na základe skutočností zistených počas kontroly je dôvodné konštatovať, že ponechanie si bytov v domoch so zmiešaným vlastníctvom, ako aj prípadná ďalšia realizácia ich rekonštrukcií a ich následné prenajímanie za regulované nájomné je pre mesto Košice a aj pre BPMK nevhodné a neúčelné riešenie.

Školské byty, ktoré sú v pôvodnom stave, resp. čiastočne zrekonštruované (nové plastové okná), si vyžadujú značné náklady na rekonštrukciu, pričom školy nedisponujú dostatočnými finančnými zdrojmi, ktoré je možné využiť na ich rekonštrukciu. Vzhľadom na vysoké náklady na rekonštrukciu a nízke nájomné (vyplývajúce z legislatívy) je návratnosť takejto investície minimálna. Byty sú napojené na vykurovací systém školy, pričom tento je v poobedňajších hodinách a počas

víkendov, aj vzhľadom na vysoké ceny energií regulovaný, preto dochádza k obmedzeniu dodávky tepla aj do školských bytov.

Vykonanou kontrolou bolo zistené nehospodárne vynakladanie nákladov súvisiacich s ponechávaním dlhodobo neobsadených bytov v školských zariadeniach (platby za energie znáša školské zariadenie). Správcovia, ale ani vlastníci bytov, ktorým je mesto Košice, nevyužívajú možnosť podľa § 9 zákona č. 189/1992 Zb. o úprave niektorých pomerov súvisiacich s nájmom bytu a bytovými náhradami používať byty dočasne, príp. trvale (v súlade s § 85 zákona č. 50/1976 Zb. Stavebného zákona) na iné účely ako bývanie. Bližšie kontrolné zistenia a odporúčania sú uvedené v Správe o výsledkoch kontrol, ktorá je prílohou tejto správy.

➤ **Kontrola stavu neuhradených pohľadávok a ich vymáhania**

Na základe informácií a podkladov, ktoré boli predložené ku kontrole je zrejmé, že v prípade krátkodobých pohľadávok, kde ide väčšinou o opomenutie zaplataenia alebo krátkodobú platobnú neschopnosť, je možné vymôcť dlžnú sumu na základe výzvy, resp. upomienky. Efektívnosť výziev, resp. upomienok je do značnej miery limitovaná, nakoľko vo väčšine prípadov zaplatia len tí, u ktorých je vôľa zaplatiť.

V prípade dlhodobých pohľadávok sa však jedná o neplatičov, ktorí dlžia aj iným inštitúciám a výzvy so strany veriteľa sú väčšinou ignorované. Proces vymáhania pohľadávok je v tomto prípade časovo aj finančne náročný. Ako posledná možnosť riešenia nedoplatkov pripadajú do úvahy exekúcie. Tieto sa však uplatňujú spravidla len pri dlhoročných neplatičoch, kde sa jedná o vyššiu sumu nedoplatkov. Pri exekučných konaniach je ťažké definovať, v akom časovom období sa podarí vymôcť dlžnú sumu, v akej výške a pri akých konečných nákladoch.

Vykonanou kontrolou bolo zistené, že jednotlivé subjekty venujú vymáhaniu pohľadávok dostatočnú pozornosť v rámci svojich zákonných možností. Proces vymáhania pohľadávok je ovplyvnený rôznymi faktormi, ako je napr. ochota zaplatiť, platobná schopnosť dlžníka, úspešnosť exekučných konaní a pod. Bližšie informácie sú uvedené v Správe o výsledkoch kontrol, ktorá je prílohou tejto správy.

➤ **Základná umelecká škola Márie Hemerkovej, Hlavná 68, Košice**

Kontrolou plnenia opatrení prijatých na nápravu nedostatkov bolo zistené, že z celkového počtu troch opatrení boli splnené dve opatrenia a jedno opatrenie nebolo splnené.

Bližšie informácie o kontrolných zisteniach z jednotlivých kontrol sú uvedené v Správe o výsledkoch kontrol¹, ktorá je prílohou tejto správy.

V súlade s Plánom kontrolnej činnosti Útvoru hlavného kontrolóra mesta Košice na I. polrok 2023 v súčasnej dobe prebieha kontrola dodržiavania zákonnosti, hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri nakladaní s majetkom mesta, majetkovými právami mesta a s finančnými prostriedkami v Základnej škole Kežmarská 30 a Tomášikova 31 a v Materskej škole Juhoslovanská 4. Zároveň prebieha kontrola plnenia uznesení Mestského zastupiteľstva mesta Košice prijatých vo volebnom období 2018 - 2022.

Zároveň sa ÚHK v rámci svojej činnosti venuje aj riešeniu podnetov občanov, ako aj riešeniu vlastných podnetov hlavného kontrolóra mesta Košice.

¹ § 18f ods. 1 písm. d) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení

C Podnety

- Podnet občana mesta Košice vo veci riešenia zlého stavu prístupovej komunikácie v lokalite ulice Popradská 2 – 4 a Račí potok 2a, 2b. Komunikácia sa nachádza na pozemkoch vo vlastníctve mesta Košice, ale samotná cesta bola vybudovaná vlastníkmi rodinných domov ako prístup k ich domom. Uvedené pozemky sú vo vlastníctve mesta, avšak mesto uvedenú cestu nemá v evidencii majetku. Vzhľadom k súčasnej finančnej situácii mesta a vzhľadom k tomu, že v prípade dotknutej cesty sa nejedná o majetok mesta, ani o komunikáciu v správe mesta, v najbližšej dobe nie je možné uvažovať s jej opravou. O výsledku šetrenia bol podávateľ podnetu informovaný.
- Podnet spoločnosti pôsobiacej na území mesta Košice vo veci pridelenia finančných prostriedkov zriaďovateľovi súkromnej základnej umeleckej školy na mzdy a prevádzku v zmysle zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Kontrolné zistenia poukázali na to, že konanie zriaďovateľa súkromnej základnej umeleckej školy napĺňa znaky skutkovej podstaty trestného činu v zmysle ustanovenia § 225 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona (subvenčný podvod). Na základe toho bolo zo strany hlavného kontrolóra mesta Košice podané oznámenie o podozrení zo spáchania trestného činu na Okresné riaditeľstvo policajného zboru v Košiciach.
- Podnet spoločnosti URBAN JUNGLE PARK s. r. o. vo veci protiprávneho konania Mesta Košice v súvislosti s výstavbou obytného komplexu Urban Jungle Park v k. ú. Severné mesto na ulici Slovenskej. Podnet nebol stále uzatvorený, pretože hlavnému kontrolóri mesta Košice aj napriek niekoľkým urgenciám nebolo doručené vyjadrenie odborných útvarov MMK.
- Podnet občana mesta Košice vo veci riešenia havarijného stavu objektu na ulici Alžbetina 29. Tento je v súčasnosti predmetom kontroly. Podnet bol súčasne postúpený riaditeľovi BPMK na ďalšie riešenie. O výsledku šetrenia bude podávateľ podnetu informovaný.
- Podnet rodičov žiakov Základnej školy, Užhorodská 39, Košice vo veci riešenia dopravy, parkovania osobných motorových vozidiel pred vstupom do objektu, nevyhovujúceho stavu dlažby a ďalších skutočností. Podnet bol čiastočne riešený a je v súčasnosti predmetom kontroly.
- Podnet poslanca Mestského zastupiteľstva v Košiciach (ďalej len „MZ“) vo veci hospodárnosti príkazných zmlúv uzatvorených so spoločnosťou AMADEUS, s. r. o. Podnet bol uzatvorený ako opodstatnený. O výsledku šetrenia bol informovaný podávateľ podnetu aj riaditeľ MMK.
- Podnet poslanca MZ vo veci kontroly nevyplatenia finančných prostriedkov zo strany Mesta Košice, ktoré mali byť určené na spolufinancovanie zastrešenia ľadovej plochy v Mestskej časti Košice-Juh. Podnet bol uzatvorený ako opodstatnený. O výsledku šetrenia bol informovaný podávateľ podnetu aj riaditeľ MMK.
- Podnet občana mesta Košice vo veci havarijného stavu bytového domu Kováčska 36, ktorý sa nachádza v bezprostrednej blízkosti meštianskeho domu Kováčska 34, ktorý je vo vlastníctve mesta Košice. Podnet vzhľadom k súčasnej situácii nebol doriešený.

- Podnet poslanca MZ vo veci nehospodárneho obstarania verejného osvetlenia v parku Anička. Tento podnet je zaradený do Návrhu plánu kontrolnej činnosti ÚHK na II. polrok 2023.
- Podnet poslanca MZ vo veci nehospodárneho využívania verejných prostriedkov mesta Košice na skyboxy. Tento podnet je zaradený do Návrhu plánu kontrolnej činnosti ÚHK na II. polrok 2023.
- Podnet poslanca MZ vo veci preverenia financovania materských škôl, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti Mestskej časti Košice - Staré Mesto.

Hlavný kontrolór mesta Košice prijal za obdobie od posledného MZ jedno oznámenie v zmysle zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti. Kontrolné zistenia spolu s príslušnými dokladmi boli zaslané z dôvodu podozrenia z trestnej činnosti subvenčného podvodu v zmysle ustanovenia § 225 ods. 2 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona na Okresné riaditeľstvo policajného zboru v Košiciach, ktoré sa ním odmietlo zaoberať.

D Ostatná činnosť vyplývajúca zo zákonov a iných predpisov

- účasť na rokovaní komisií Mestského zastupiteľstva v Košiciach,
- príprava Stanoviska hlavného kontrolóra mesta Košice k prijatiu úveru na krytie rozpočtu,
- príprava Stanoviska hlavného kontrolóra mesta Košice k Návrhu programového rozpočtu mesta Košice na rok 2023 s výhľadom do roku 2025,
- príprava Stanoviska hlavného kontrolóra mesta Košice k Záverečnému účtu mesta Košice za rok 2022,
- príprava Návrhu plánu kontrolnej činnosti Útvaru hlavného kontrolóra mesta Košice na II. polrok 2023,
- stretnutia a odborné konzultácie k aktuálnym zisteniam z kontrolnej činnosti a k iným odborným témam s odbornými útvarmi mesta, mestskými časťami a zástupcami mestských organizácií a podnikov.

Ing. Pavol Gallo
hlavný kontrolór mesta Košice